

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-05-88/2-T
Datum: 13. januar 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM II

U sastavu: sudija Christoph Flügge, predsjedavajući
sudija Antoine Kesia-Mbe Mindua
sudija Prisca Matimba Nyambe

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 13. januara 2012.

TUŽILAC

protiv

ZDRAVKA TOLIMIRA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU ODBRANE ZA ODOBRENJE
DA ULOŽI ŽALBU**

Tužilaštvo

g. Peter McCloskey

Optuženi

Zdravko Tolimir

I. PROCEDURALNI KONTEKST

1. Vijeće je 4. novembra 2011. donijelo "Odluku po Zahtjevu tužilaštva za ponovno razmatranje prihvatanja pismenih dokaza svjedoka br. 39 na osnovu pravila 92bis" (dalje u tekstu: Pobjiana odluka). Zdravko Tolimir (dalje u tekstu: optuženi) je 22. novembra 2011. podnio zahtjev za odobrenje da uloži žalbu na Pobjianu odluku,¹ koji je na engleskom jeziku zaveden 24. novembra 2011. godine (dalje u tekstu: Zahtjev). Odgovor tužilaštva podnesen je 5. decembra 2011. godine (dalje u tekstu: Odgovor).²
2. Proceduralni kontekst Pobjijane odluke detaljno je u njoj iznesen i ovdje neće biti ponovljen.

II. ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

A. Zahtjev

3. Optuženi traži odobrenje da uloži žalbu na Pobjianu odluku na osnovu pravila 73(B) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) i tvrdi sljedeće: 1) u konkretnom slučaju nisu ispunjeni uslovi za ponovno razmatranje, kao ni uslovi za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92bis,³ 2) neprimjereno je redigovati dijelove dokaza svjedoka koji se odnose na djela i ponašanje optuženog kada je svjedok dostupan za svjedočenje;⁴ i 3) podnesak tužilaštva kojim se traži prihvatanje dokaza svjedoka br. 39 dostavljen je u kasnoj fazi postupka i trebalo ga je razmotriti kao faktor protiv prihvatanja tog dokaza.⁵
4. Optuženi tvrdi da je prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92bis "važno pitanje" koje "može značajno uticati na ishod postupka".⁶ Optuženi tvrdi da, uprkos činjenici da eventualna osuđujuća presuda optuženom ne može biti zasnovana isključivo na dokazima na osnovu pravila 92bis, dokazi "po svojoj prirodi mogu uticati na Pretresno vijeće u vezi s relevantnim okolnostima".⁷ Optuženi tvrdi da osporava dokaze koje je iznio svjedok br.

---

¹ Zahtjev za odobrenje za ulaganje žalbe na Odluku po Zahtjevu tužilaštva za ponovno razmatranje pismenih dokaza svjedoka br. 39 na osnovu pravila 92b.

² Odgovor tužilaštva na Zahtjev optuženog za odobrenje za ulaganje žalbe na Odluku po Zahtjevu tužilaštva za ponovno razmatranje pismenih dokaza svjedoka br. 39

³ Zahtjev, par. 3

⁴ Zahtjev, par. 3.

⁵ Zahtjev, par. 6.

⁶ Zahtjev, par. 4.

⁷ Zahtjev, par. 4.

39 i da, "mada će Pretresno vijeće odluku o tim okolnostima donijeti na kraju postupka", prihvatanje ovog dokaza "može potencijalno značajno uticati na konačni ishod postupka" u smislu pravila 73(B).⁸

5. Optuženi tvrdi da prihvatanje ranijeg svjedočenja svjedoka br. 39, u kojem su redigovani dijelovi koji se odnose na djela i ponašanje optuženog mada je svjedok br. 39 u stvari dostupan radi svjedočenja, uskraćuje Vijeću "relevantne informacije koje bi mogle uticati na ishod postupka".⁹ Osim toga, optuženi tvrdi da bi odluka Žalbenog vijeća o prihvatanju dokaza svjedoka br. 39 u ovoj formi značajno pospješila postupak.¹⁰

6. Na kraju, optuženi tvrdi da je odluka da se prihvate dokazi svjedoka br. 39, uprkos tome što je zahtjev tužilaštva za njegovo prihvatanje podnesen u kasnoj fazi postupka, pitanje koje može uticati na pravično vođenje postupka.¹¹ Optuženi smatra da, mada podnošenje zahtjeva za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92*bis* nije Pravilnikom ograničeno na neku određenu fazu postupka, "ono je u skladu s uslovima urednog sprovođenja pravde i poziva na pravičnost prilikom razmatranja i odlučivanja po zahtjevima tužilaštva na osnovu pravila 92*bis* tokom pretpretresne faze postupka".¹² Optuženi tvrdi da odluka Žalbenog vijeća po tom pitanju može suštinski pospješiti ne samo postupak u predmetu *Tolimir*, "već i druge postupke i da je važna za dalje unapređenje prakse Međunarodnog suda".¹³

B. Odgovor

7. Tužilaštvo tvrdi da nijedno pitanje koje je pokrenuo optuženi, samostalno ili kumulativno, ne ispunjava uslove za odobrenje, te da, shodno tome, Zahtjev treba odbaciti.¹⁴

8. Prema mišljenju tužilaštva, argumenti optuženog u vezi s odlukom Vijeća da ponovo razmotri prihvatanje dokaza svjedoka br. 39 na osnovu pravila 92*bis* samo

---

⁸ Zahtjev, par. 4.

⁹ Zahtjev, par. 5.

¹⁰ Zahtjev, par. 5.

¹¹ S tim u vezi, optuženi tvrdi da bi zahtjeve na osnovu pravila 92*bis* trebalo podnijeti i o njima odlučivati tokom pretpretresne faze postupka. Zahtjev, par. 6.

¹² Zahtjev, par. 6.

¹³ Zahtjev, par. 6.

¹⁴ Odgovor, par. 1, 4.

odražavaju njegovo neslaganje s ovom odlukom.¹⁵ Tužilaštvo s tim u vezi tvrdi da optuženi ne navodi nijedno konkretno pitanje u vezi s kriterijumom ponovnog razmatranja koje je primijenilo Vijeće, koje bi značajno uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili na ishod suđenja.¹⁶ Isto tako, tužilaštvo tvrdi da optuženi, osim što izražava svoje nezadovoljstvo u vezi s prihvatanjem dokaza koje smatra nepovoljnim, nije naveo nijedno pitanje koje proizlazi iz toga što je Vijeće primijenilo pravilo 92*bis*, niti je dokazao kako bi prihvatanje tih dokaza uticalo na ishod suđenja.¹⁷

9. Tužilaštvo tvrdi da optuženi nije pokazao kako bi izuzimanje dijelova svjedočenja svjedoka br. 39 koji se odnose na djela i ponašanje optuženog značajno uticalo na pravičnost postupka.¹⁸

10. Odgovarajući na argument da je tužilaštvo zahtjev za prihvatanje iskaza svjedoka br. 39 na osnovu pravila 92*bis* podnijelo u kasnijoj fazi postupka, tužilaštvo tvrdi da je redovito tražilo da uvrsti dokaze svjedoka br. 39, prvo na osnovu pravila 92*ter* u martu 2009. godine, a zatim na osnovu pravila 92*bis* kasnije, u aprilu 2010. godine, neposredno prije početka izvođenja dokaza tužilaštva, te da ni u jednom trenutku optuženi nije prigovorio zbog faze suđenja u kojoj je tužilaštvo podnijelo zahtjev.¹⁹ Prema mišljenju tužilaštva, optuženi nije potkrijepio svoju tvrdnju i ne pokazuje kako bi faza postupka u kojoj je tužilaštvo podnijelo zahtjev za prihvatanje dokaza svjedoka br. 39 na osnovu pravila 92*bis* ugrozila pravičnost postupka ili ishod suđenja.²⁰

III. MJERODAVNO PRAVO

11. Vijeće podsjeća da čak i kada je pokrenuto važno pravno pitanje,²¹ pravilo 73(B) isključuje mogućnost da Vijeće odobri ulaganje žalbe osim ako ne zaključi da su ispunjeni sljedeći kriterijumi: 1) da se odluka odnosi na pitanje koje bi značajno uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili ishod suđenja, i 2) da bi, prema mišljenju Pretresnog

---

¹⁵ Odgovor, par. 5.

¹⁶ Odgovor, par. 5.

¹⁷ Odgovor, par. 6.

¹⁸ Odgovor, par. 7.

¹⁹ Odgovor, par. 8.

²⁰ Odgovor, par. 8.

²¹ *Tužilac protiv Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Odluka po Zahtjevu optuženog za odobrenje da uloži žalbu na Odluku po zahtjevima za produženje roka: pravilo 92*bis* i raspored za odgovor, 8. juli 2009. godine, par. 11.

vijeća, neodložna odluka Žalbenog vijeća mogla suštinski pospješiti postupak. Po zahtjevu za odobrenje za ulaganje žalbe i dalje odlučuje Pretresno vijeće prema svom nahodaenju, čak i kada su ispunjena ta dva kriterijuma.²² Na kraju, zahtjev za odobrenje na osnovu pravila 73(B) ne odnosi se na to da li je odluka valjano obrazložena ili nije, pošto je to predmet žalbe, bilo interlokutorne, bilo žalbe koja se ulaže po izricanju konačne presude.²³

IV. DISKUSIJA

12. U Pobjijanoj odluci Vijeće je ustanovilo da su ispunjeni kriterijumi za prihvatanje transkripta iskaza svjedoka br. 39 u predmetu *Popović i drugi* na osnovu pravila 92bis i da svjedok ne treba pristupiti radi unakrsnog ispitivanja.²⁴ Ono je s tim u vezi zaključilo da je ponovno razmatranje odluke kojom je odbilo prihvatanje dokaza svjedoka br. 39 na osnovu pravila 92bis bilo nužno²⁵ kako bi se spriječila nepravda.²⁶ Shodno tome, Vijeće je prihvatilo transkript svjedočenja svjedoka br. 39 u predmetu *Popović i drugi* na osnovu pravila 92bis, te je u skladu s pravilom 92bis(A) naložilo redigovanje određenih dijelova svjedočenja koji se odnose na djela i ponašanje optuženog.²⁷

13. Optuženi je iznio nekoliko argumenata na osnovu kojih traži odobrenje za ulaganje žalbe na Pobjijanu odluku. Dva prigovora bez sumnje odnose se na ispravnost obrazloženja Vijeća, naime optuženi tvrdi da je Vijeće krivo primijenilo kriterijum za ponovno razmatranje, kao i uslove iz pravila 92bis. Optuženi ne navodi kako bi u tom pogledu Pobjijana odluka ispunila kumulativne kriterijume pravila 73(B). Vijeće ističe da se ovdje ne radi o tome da li je Pobjijana odluka valjano obrazložena, te se stoga u ovoj odluci neće baviti tim dvjema tvrdnjama.

14. Što se tiče argumenta da bi činjenicu da je tužilaštvo kasno podnijelo zahtjev za prihvatanje iskaza svjedoka br. 39 na osnovu pravila 92bis trebalo uzeti u obzir kao faktor

---

²² *Tužilac protiv Tolimira*, predmet br. IT-05-88/2-PT, Odluka po Zahtjevu tužilaštva za odobrenje da podnese Drugu izmijenjenu optužnicu, 19. februar 2009., str. 3-4; *Tužilac protiv Strugara*, predmet br. IT-01-42-T, Odluka po Zahtjevu odbrane za izdavanje potvrde, 17. juni 2004. godine, par. 2.

²³ *Tužilac protiv Stanišića i Simatovića*, predmet br. IT-03-69-PT, Odluka po Zahtjevu odbrane za odobrenje da uloži žalbu na "Odluku Pretresnog veća po Zahtjevu odbrane za produženje roka za odgovor na Drugi zahtev tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno", 20. maj 2009. godine, par. 2; *Tužilac protiv Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T, Odluka po Zahtjevu optužbe za odobrenje za ulaganje žalbe na Odluku Pretresnog veća po Zahtjevu tužilaštva za postupak *voir dire*, 20. juni 2005. godine, par. 4.

²⁴ Pobjijana odluka, par. 21-23.

²⁵ Djelimična odluka po Zahtjevu tužilaštva na osnovu pravila 92bis i 92ter za pet svjedoka, 27. avgust 2010. godine, par. 35.

²⁶ Pobjijana odluka, par. 24.

²⁷ Pobjijana odluka, par. 24-25.

protiv njegovog prihvatanja, Vijeće smatra da, mada je donošenje takvih odluka prije nego što tužilaštvo počne s izvođenjem svojih dokaza ili u ranoj fazi postupka korisno za obje strane u postupku, budući da odbrana tek treba započeti s izvođenjem svojih dokaza, vrijeme dostavljanja podneska nije pitanje koje bi moglo uticati na pravično vođenje postupka ili ishod suđenja.

15. Preostalo pitanje koje treba riješiti je da li bi Vijeće prihvatanjem iskaza svjedoka br. 39 na osnovu pravila 92bis, bez redigovanih dijelova koji se odnose na djela i ponašanje optuženog uprkos tome što je svjedok u stvari dostupan za svjedočenje, bilo uskraćeno za relevantne informacije, što bi značajno uticalo na pravičnost i ekspeditivnost postupka ili na ishod suđenja i zbog čega bi, prema mišljenju Vijeća, neodložna odluka Žalbenog vijeća mogla suštinski pospješiti postupak.

16. Prvo, Vijeće konstatuje da je isključiva svrha redigovanja dijelova dokaza koji se odnose na djela i ponašanje optuženog prilikom prihvatanja dokaza na osnovu pravila 92bis zaštita prava optuženog, budući da prihvatanje takvih dokaza znači da se on ne može suočiti s osobom koja ga optužuje. Pitanje da li je Vijeće ipak trebalo da pozove svjedoka br. 39 da pristupi radi svjedočenja poziva na analizu obrazloženja Vijeća zašto je primijenilo kriterijume pravila 92bis. Takvo preispitivanje nije potrebno da bi se donijela odluka po zahtjevu za odobrenje za ulaganje žalbe. Drugo, Vijeće napominje da prigovori optuženog na redigovanja ranijeg svjedočenja svjedoka br. 39 proizlaze iz njegovog stava da su redigovani dijelovi transkripta 1) korisni za tezu optuženog, i 2) da su relevantni utoliko što Vijeću pomažu u razumijevanju svjedočenja svjedoka br. 39. Vijeće podsjeća da je u Pobjanoj odluci zaključilo da ti dijelovi nisu nužni za njegovo razumijevanje iskaza svjedoka br. 39.²⁸ Osim toga, budući da izvođenje dokaza odbrane tek treba da počne, optuženi ima priliku da izvede dokaze o bilo kojem pitanju koje je predmet redigovanih dijelova iskaza svjedoka br. 39 ako smatra da je korisno za tezu odbrane.²⁹

17. Na osnovu gorenavedenog, stav Vijeće je da optuženi nije iznio nijedno pitanje iz Pobjane odluke koje bi značajno uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili na

---

²⁸ Pobjana odluka, par. 22. Vijeće smatra da treba razlikovati relevantne dokaze od dokaza koji su Vijeću nužni za razumijevanje iskaza svjedoka. *Ibid.*

²⁹ Prema mišljenju Vijeća, pravilo 89(F) omogućava optuženom da zatraži da cjelokupna izjava svjedoka br. 39 bude uvrštena u dokaze ili dijelovi koji su u njoj redigovani.

ishod suđenja, te da nije pokazao kako bi neodložna odluka Žalbenog vijeća mogla suštinski pospješiti postupak.

V. DISPOZITIV

18. Iz gorenavedenih razloga, na osnovu pravila 73(B) Pravilnika, Vijeće ovim, većinom glasova, **ODBIJA** Zahtjev, uz suprotno mišljenje sudije Nyambe, a razloge će navesti kasnije.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na engleskom jeziku.

/potpis na originalu/
sudija Christoph Flügge,
predsjedavajući

Dana 13. januara 2012.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]